

Ubezpieczenie szkód w środowisku

Czy potrzebne w funkcjonowaniu MŚP?

Grzegorz Waszkiewicz

W obecnych czasach coraz poważniej podchodzi się do ochrony środowiska. Efektem rosnącej świadomości na temat zanieczyszczeń i działań człowieka przyczyniających się do nich jest unijna ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Zgodnie z dyrektywą wszystkie przedsiębiorstwa, które przyczyniły się do skażenia środowiska, są zobowiązane do przywrócenia jego stanu sprzed szkody.

Za ową szkodę rozumie się negatywny wpływ na chronione gatunki, siedliska przyrodnicze, a także na zanieczyszczenie wód i powierzchni ziemi. Ze względu na zmieniające się przepisy prawne związane z ochroną środowiska także małe i średnie przedsiębiorstwa narażone są na coraz większe koszty poniesione za ich naruszanie. Ponadto, należy pamiętać o rosnącym zainteresowaniu ekologią wśród klientów, inwestorów, a także mediów, co może mieć ogromny wpływ na wizerunek naszej firmy.

Firma posiada ubezpieczenie OC z klauzulą szkód w środowisku

W przypadku szkody środowiskowej wyrządzonej przez naszą firmę, standardowe ubezpieczenie OC, nawet z klauzulą środowiskową, nie wystarczy. Takie ubezpieczenie OC pokrywa szkody wyrządzone osobom trzecim, często obejmując jedynie szkody osobowe i rzeczowe wynikające z emisji substancji zanieczyszczających środowisko. W większości przypadków ubezpieczyciele ograniczają pokrycie kosztów jedynie do szkód nagłych (ujawnionych w przeciągu np. 72h). Niektóre klauzule obejmują jedynie koszty usunięcia substancji zanieczyszczających, ignorując możliwe długotrwałe efekty skażenia, koszty zadośćuczynienia związanego z naruszeniem ekosystemu, czy doprowadzenia środowiska do stanu sprzed wyrządzenia szkody.

Należy pamiętać, iż przedsiębiorstwo korzystające ze środowiska w sposób szkodliwy ponosi również odpowiedzialność administracyjną. Oznacza to przede wszystkim, że na firmę negatywnie wpływającą na środowisko może zostać nałożony obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko, przywrócenia go do stanu sprzed szkody lub uiszczenia odpowiedniej kwoty pieniężnej do funduszu ochrony środowiska.

Jakie ubezpieczenie wykupić?

Ubezpieczenie OC działalności gospodarczej daje możliwość

wykupienia klauzuli środowiskowej, jednak zwykle nie gwarantuje ona pełnej ochrony.

Wielu ubezpieczycieli wychodzi jednak naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom przedsiębiorstw, które narażone są na wyrządzenie szkód w środowisku, oferując ubezpieczenia specjalistyczne pokrywające:

- koszty działań zapobiegawczych i naprawczych,
- szkody nagłe, jak i stopniowe,
- wszelkie wydatki związane z oczyszczaniem terenu,
- szkody doznane przez osoby trzecie oraz szkody majątkowe będące efektem zanieczyszczenia środowiska,
- skażenia mające miejsce w przeszłości, które nie wynikają z działalności danej firmy, a stanowią pozostałość po poprzedniej firmie działającej na danym terenie,
- negatywne oddziaływanie na chronione gatunki i siedliska przyrodnicze.

Każda firma, niezależnie od branży, ilości pracowników, czy lokalizacji jest obciążona ryzykiem związanym z narażeniem środowiska na szkody. Oczywiście jest jednak, że niektóre przedsiębiorstwa są bardziej narażone na wyrządzenie szkód w środowisku. Wydawać by się mogło, że takie ubezpieczenia dotyczyć powinny głównie dużych firm, m.in. zakładów produkcyjnych, jednak poniższa lista prezentuje, że nie tylko takie przedsiębiorstwa znajdują się w „grupie podwyższonego ryzyka”.

Ubezpieczenie od szkód w środowisku naturalnym kierowane jest także do:

- firm prowadzących projekty budowlane,
- firm zajmujących się zarządzaniem składowiskami,
- firm zajmujących handlem detalicznym,
- firm transportowych i logistycznych,
- właścicieli nieruchomości, deweloperów i najemców powierzchni.

Na wysokość składki wpływ ma rodzaj i skala działalności firmy, jej historia szkodowa, a także sam obszar, na którym znajduje się przedsiębiorstwo (odległość od zbiorników wodnych, czy rezerwatów przyrody).

Jak to może wyglądać w praktyce?

Odpowiedzialność za zanieczyszczanie środowiska obowiązuje nie tylko przedsiębiorstwa, których działalność może bezpośrednio nieść ryzyko wystąpienia szkód. Za co przedsiębiorstwo może więc zostać pociągnięte do odpowiedzialności?

Przykładowa sytuacja nr 1

Podczas transportu cysterna z czekoladą uległa wypadkowi. W efekcie tego droga i pobliskie pola zostały zalane przez 28m³ płynu. Firma będzie musiała ponieść koszty usunięcia płynu z jezdni oraz oczyszczenia i sprawdzenia stanu wód gruntowych zgodnie z zaleceniami lokalnych władz.

Przykładowa sytuacja nr 2

W wyniku budowy poziom wód w pobliskiej rzece znacznie się obniżył. W efekcie tego zanotowano znaczne zmniejszenie populacji rezydujących tam zwierząt. Inwestor czy też firma budowlana będzie zobligowana do poniesienia kosztów działań naprawczych.

Przykładowa sytuacja nr 3

W wyniku wycieku z uszkodzonego rurociągu następuje zanieczyszczenie gruntów należących do przedsiębiorstwa. Wyciek wystąpił w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody. Lokalne władze zobowiązują firmę do zastosowania środków naprawczych i oczyszczenia terenu, a także do rekompensaty za narażenie gatunków chronionych.

Czy warto?

Regulacje prawne związane z ochroną środowiska stają się coraz bardziej restrykcyjne, przez co każda firma powinna mieć je na uwadze. Szkody środowiskowe, szczególnie zagrażające gatunkom zwierząt i obszarom chronionym, niosą za sobą poważne konsekwencje finansowe, co może doprowadzić firmę nawet do bankructwa.

W wyniku tego coraz częściej specjalistycznym ubezpieczeniem interesują się również małe i średnie przedsiębiorstwa, zwłaszcza z branży produkcyjnej, spożywczej, budowlanej, ale także właściciele nieruchomości. ■

*Autor: Broker Ubezpieczeniowy – Członek Zarządu, portalu: www.bezpieczenstwobiznesie.pl
Ekspert ds. odszkodowań. W branży ubezpieczeniowej od 1999 r. absolwent UMK w Toruniu z tytułem MBA
Dominican University w Chicago (USA)*

REKLAMA

Narzędzia rozwoju Twojej firmy

